ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 18ης Ιανουαρίου 1996 *

Στην υπόθεση C-446/93,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Tribunal Tributário de Segunda Instância (Πορτογαλία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

SEIM — Sociedade de Exportação e Importação de Materiais Ld.ª

και

Subdirector-Geral das Alfândegas,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουλίου 1979, περί της επιστροφής ως αχρεωστήτως εισπραχθέντων ή της διαγραφής χρέους εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών (ΕΕ ειδ. έκδ. 11/015, σ. 162), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3069/86 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 1986 (ΕΕ L 286, σ. 1), του κανονισμού (ΕΟΚ) 1574/80 της Επιτροπής, της 20ής Ιουνίου 1980, περί του καθορισμού των διατάξεων εφαρμογής των άρθρων 16 και 17 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79 του Συμβουλίου (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/029, σ. 63), και του κανονισμού (ΕΟΚ) 3799/86 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 1986, που καθορίζει τις διατάξεις εφαρμογής των άρθρων 4α, 6α, 11α και 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79 του Συμβουλίου (ΕΕ L 352, σ. 19), καθώς και ως προς το κύρος του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του προαναφερθέντος κανονισμού 3799/86,

* Γλώσσα διαδικασίας: η πορτογαλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-P. Puissochet, πρόεδρο τμήματος, J. C. Moitinho de Almeida (εισηγητή) και C. Gulmann, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Γ. Κοσμάς
γραμματέας: R. Grass

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Luís Fernandes, διευθυντή της νομικής υπηρεσίας της Γενικής Διευθύνσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων του Υπουργείου Εξωτερικών, και από τη Maria Luisa Duarte, νομικό σύμβουλο στην ίδια διεύθυνση,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τη Maria Blanca Rodriguez Galindo και τον Francisco de Sousa Fialho, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας,

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,
αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 29ης Ιουνίου 1995,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με διάταξη της 19ης Ιανουαρίου 1993, που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 19 Νοεμβρίου 1993, το Tribunal Tributário de Segunda Instância

υπέβαλε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, ορισμένα προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουλίου 1979, περί της επιστροφής ως αχρεωστήτως εισπραχθέντων ή της διαγραφής χρέους εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών (ΕΕ ειδ. έκδ. 11/015, σ. 162), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3069/86 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 1986 (ΕΕ L 286, σ. 1), του κανονισμού (ΕΟΚ) 1574/80 της Επιτροπής, της 20ής Ιουνίου 1980, περί του καθορισμού των διατάξεων εφαρμογής των άρθρων 16 και 17 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79 του Συμβουλίου (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/029, σ. 63), και του κανονισμού (ΕΟΚ) 3799/86 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 1986, που καθορίζει τις διατάξεις εφαρμογής των άρθρων 4α, 6α, 11α και 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79 του Συμβουλίου (ΕΕ L 352, σ. 19), καθώς και ως προς το κύρος του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του προαναφερθέντος κανονισμού 3799/86.

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της εταιρίας SEIM — Sociedade de Exportação e Importação de Materiais, Ld. a. (στο εξής: SEIM) και των πορτογαλικών τελωνειακών αρχών, όσον αφορά την εκκαθάριση δασμών σχετικών με τις εισαγωγές εμπορευμάτων.

3 Η SEIM, προσφεύγουσα της κύριας δίκης, αγόρασε από επιχείρηση εδρεύουσα στη Γερμανία ορισμένα εμπορεύματα τα οποία δεν φορολογήθηκαν κατά την εισαγωγή τους στην Πορτογαλία το 1986, δεδομένου ότι τα πιστοποιητικά καταγωγής EUR 1 ανέφεραν ως τόπο καταγωγής των προϊόντων την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

4 Τα πιστοποιητικά όμως αυτά ακυρώθηκαν μεταγενέστερα από τις γερμανικές τελωνειακές αρχές, με το αιτιολογικό ότι κακώς είχαν εκδοθεί, δεδομένου ότι τα εμπορεύματα δεν είχαν την καταγωγή που αυτά εμφάνιζαν. Έτσι, οι πορτογαλικές τελωνειακές αρχές εκίνησαν διαδικασία για την εκ των υστέρων είσπραξη των επίμαχων εισαγωγικών δασμών, ύψους 7 660 587 πορτογαλικών εσκούδων (ESC).

5 Η SEIM, στην οποία δεν χορηγήθηκε αναστολή πληρωμής, αρνήθηκε να καταβάλει το ποσό αυτό και άσκησε ενώπιον του Tribunal Fiscal Aduaneiro do Porto προσφυγή ακυρώσεως κατά της πράξεως εκκαθαρίσεως των δασμών.

6 Παράλληλα, η SEIM υπέβαλε στις τελωνειακές αρχές του Porto αίτηση περί διαβιβάσεως της υποθέσεως στην Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) 1573/80 της Επιτροπής, της 20ής Ιουνίου 1980, περί καθορισμού των διατάξεων εφαρμογής του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1697/79 του Συμβουλίου, περί της εισπράξεως «εκ των υστέρων» εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που δεν είχαν απαιτηθεί από τον οφειλέτη, για εμπορεύματα δηλωθέντα για τελωνειακό καθεστώς που συνεπάγεται υποχρέωση καταβολής τέτοιου είδους δασμών (ΕΕ ειδ. έκδ. 11/020, σ. 243), προκειμένου το εν λόγω όργανο να εκδώσει απόφαση επί του αιτήματος να μην προβούν οι αρμόδιες αρχές στην εκ των υστέρων είσπραξη του απαιτουμένου ποσού. Η SEIM ζήτησε επιπλέον, ως προσωρινό μέτρο, την αναστολή της επίδικης αποφάσεως.

7 Σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1697/79 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1979 (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/007, σ. 254), «οι αρμόδιες αρχές δύνανται να μην προβαίνουν σε ενέργειες εισπράξεως "εκ των υστέρων" ποσού εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που δεν καταβλήθηκε συνεπεία λάθους αυτών των ιδίων των αρμόδιων αρχών που λογικά δεν ηδύνατο να ανακαλυφθεί από τον φορολογούμενο, ο οποίος, από μέρους του, ενήργησε καλοπίστως και τήρησε όλες τις διατάξεις που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, όσον αφορά την κατάθεση της τελωνειακής διασαφήσεως».

8 Προς στήριξη των αιτήσεών της, η SEIM ισχυρίστηκε, ιδίως, ότι είχε διαπραχθεί σφάλμα από μέρους των γερμανικών τελωνειακών αρχών, το οποίο δεν μπορούσε να ανακαλυφθεί από την προσφεύγουσα και ότι είχε ενεργήσει εντελώς καλόπιστα, με αποτέλεσμα να πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη μη είσπραξη εκ των υστέρων του επίμαχου ποσού, οι οποίες ορίζονται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 1697/79.

9 Στις 28 Φεβρουαρίου 1989 η γενική διεύθυνση τελωνείων κοινοποίησε στη SEIM την απόρριψη της αιτήσεώς της. Με την κοινοποιηθείσα απόφαση, οι πορτογαλικές αρχές υποστήριξαν, κατ' ουσίαν, ότι το προαναφερθέν άρθρο 5, παράγραφος 2, καλύπτει τα σφάλματα που διέπραξαν οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους οι οποίες προέβησαν στην εκκαθάριση ποσού κατώτερου του οφειλομένου και όχι τα σφάλματα των αρχών του κράτους εξαγωγής, οι οποίες, όπως εν προκειμένω, κακώς εξέδωσαν πιστοποιητικά κυκλοφορίας EUR 1.

10 Έτσι, η SEIM υπέβαλε ενώπιον του Tribunal Tributário de Segunda Instância προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως αυτής, η οποία αποτελεί το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης. Σ' αυτό το πλαίσιο, η SEIM προβάλλει τρεις λόγους ακυρώσεως. Πρώτον, ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 1697/79 ώστε να μην προβούν οι αρμόδιες αρχές στην εκ των υστέρων είσπραξη. Δεύτερον, ότι, λόγω του ύψους του απαιτουμένου ποσού, το οποίο υπερβαίνε τα 2 000 ECU, στην Επιτροπή εναπόκειται η έκδοση της οριστικής αποφάσεως, οπότε η γενική διεύθυνση τελωνείων οφείλει να υποβάλει τον φάκελο στο όργανο αυτό. Τρίτον, ότι το ίδιο αποτέλεσμα θα μπορούσε να επιτευχθεί αν εφαρμόζονταν οι διατάξεις του άρθρου 13, παράγραφος 1, του προαναφερθέντος κανονισμού 1430/79.

11 Σύμφωνα με το άρθρο του 1, ο κανονισμός 1430/79 έχει ως αντικείμενο να καθορίζει τους όρους βάσει των οποίων οι αρμόδιες αρχές επιστρέφουν ως αχρεωστήτως εισπραχθέντες ή προβαίνουν στη διαγραφή χρέους εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών, οι οποίοι απορρέουν από την εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής ή από την εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης σχετικά με την τελωνειακή ένωση.

12 Το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο δ', ορίζει τη «διαγραφή χρέους» ως τη «μη είσπραξη του συνόλου ή μέρους των εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που βεβαιώθηκαν μεν από την επιφορτισμένη με την είσπραξή τους αρχή, πλην όμως δεν κατεβλήθησαν ακόμη».

13 Η επιστροφή ως αχρεωστήτως εισπραχθέντων ή η διαγραφή χρέους εισαγωγικών δασμών μπορεί να δικαιολογηθεί από τους ακόλουθους λόγους: ανυπαρξία τελωνειακής οφειλής ή προσδιορισμός του ποσού αυτής σε ύψος ανώτερο του νομίμως οφειλομένου (μέρος Α, άρθρο 2), συνεπεία λάθους διασάφηση των εμπορευμάτων για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία (μέρος Β, άρθρα 3 και 4), άρνηση παραλαβής από τον εισαγωγέα εμπορευμάτων ελαττωματικών ή αντίθετων προς τους όρους της συμβάσεως (μέρος Γ, άρθρα 5 έως 9) και η ιδιαίτερη κατάσταση στην οποία τελούν τα εμπορεύματα (μέρος Δ, άρθρα 10 έως 12).

14 Το άρθρο 13, όπως τροποποιήθηκε με τον προαναφερθέντα κανονισμό 3069/86, προβλέπει και άλλες καταστάσεις που μπορούν να δώσουν αφορμή για την επιστροφή ως αχρεωστήτως εισπραχθέντων ή τη διαγραφή χρέους εισαγωγικών δασμών (μέρος Ε). Ειδικότερα ορίζει τα εξής:

«1. Η επιστροφή ή η διαγραφή εισαγωγικών δασμών είναι δυνατή σε ειδικές περιπτώσεις, εκτός από εκείνες που αναφέρονται στα μέρη Α έως Δ, οι οποίες προκύπτουν από περιστάσεις κατά τις οποίες δεν υπήρξε ούτε προφανής αμέλεια ούτε δόλος εκ μέρους του ενδιαφερομένου.

Οι περιστάσεις κατά τις οποίες είναι δυνατή η εφαρμογή του πρώτου εδαφίου καθώς και οι λεπτομέρειες της διαδικασίας που πρέπει να ακολουθείται για τον σκοπό αυτό καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 25. Η επιστροφή ή η διαγραφή χρέους είναι δυνατόν να προϋποθέτουν την πλήρωση ειδικών όρων.

2. Η επιστροφή ή η διαγραφή εισαγωγικών δασμών για τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 1 εγκρίνεται εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση στο συγκεκριμένο τελωνείο πριν από τη λήξη προθεσμίας δώδεκα μηνών, η οποία αρχίζει να τρέχει από την ημερομηνία βεβαίωσης των εν λόγω δασμών από την αρχή την αρμόδια για την είσπραξή τους.

Εντούτοις, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να εγκρίνουν παράταση της προθεσμίας αυτής σε αποδεδειγμένα εξαιρετικές περιπτώσεις.»

15 Το άρθρο 4 του προαναφερθέντος κανονισμού 3799/86, που καθορίζει τις διατάξεις εφαρμογής, μεταξύ άλλων, του άρθρου 13 του κανονισμού 1430/79, απαριθμεί, «με την επιφύλαξη άλλων καταστάσεων που πρόκειται να εκτιμηθούν κατά περίπτωση», «ιδιαίτερες καταστάσεις» υπό την έννοια της διατάξεως αυτής, οι οποίες επιτρέπουν την επιστροφή ως αχρεωστήτως εισπραχθέντων ή τη διαγραφή χρέους εισαγωγικών δασμών (παράγραφος 1), καθώς και τις καταστάσεις που δεν συνιστούν, αυτές καθαυτές, ιδιαίτερες καταστάσεις τέτοιου είδους (παράγραφος 2).

16 Το προαναφερθέν άρθρο 4 αναφέρει, στην παράγραφο 2, στοιχείο γ', ως κατάσταση που δεν συνιστά, αυτή καθαυτή, ιδιαίτερη κατάσταση υπό την έννοια του προαναφερθέντος άρθρου 13 την «προσκόμιση, έστω και με καλή πίστη, για τη χορήγηση προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης για εμπορεύματα που διασαφήστηκαν για να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία, εγγράφων τα οποία εκ των υστέρων αποδείχθηκε ότι ήταν ψευδή, πλαστογραφημένα ή δεν ίσχυαν για τη χορήγηση αυτής της προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης».

17 Το άρθρο 5 του κανονισμού 3799/86 ορίζει στη συνέχεια ότι, όταν οι λόγοι που προβάλλονται προς στήριξη αιτήσεως περί επιστροφής ή περί διαγραφής χρέους αντιστοιχούν στις καταστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, χορηγείται η επιστροφή ως αχρεωστήτως εισπραχθέντων ή η διαγραφή χρέους των εισαγωγικών δασμών (παράγραφος 1). Αντιθέτως, όταν οι λόγοι που προβάλλονται αντιστοιχούν στις καταστάσεις που περιγράφονται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, η αίτηση απορρίπτεται (παράγραφος 2).

18 Το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«Όταν η αρμόδια αρχή ενός κράτους μέλους στην οποία έχει υποβληθεί αίτηση επιστροφής ή διαγραφής δυνάμει του άρθρου 13, παράγραφος 2, του βασικού κανονισμού δεν είναι σε θέση να αποφασίσει, αναφερόμενη στις διατάξεις του άρθρου 4, εάν πρέπει ή όχι να λάβει χώρα η εν λόγω επιστροφή ή διαγραφή, απορρίπτει την αίτηση, αν η τελευταία δεν συνοδεύεται από αποδεικτικά στοιχεία που μπορούν να αποτελέσουν ειδική κατάσταση που προκύπτει από περιστάσεις για τις οποίες δεν υπήρξε δόλος ή έκδηλη αμέλεια εκ μέρους του ενδιαφερομένου.

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, διαβιβάζει την αίτηση στην Επιτροπή για να ληφθεί απόφαση σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 7 έως 10 (...)»

19 Τέλος, το άρθρο 7, παράγραφος 1, του προαναφερθέντος κανονισμού 1574/80, που καθορίζει τις διατάξεις εφαρμογής των άρθρων 16 και 17 του κανονισμού

1430/79, σχετικά με τη διαδικασία που πρέπει να τηρείται για την κατάθεση αιτήσεως επιστροφής ή διαγραφής, προβλέπει τα ακόλουθα:

«Όταν έχει στην κατοχή της όλα τα αναγκαία στοιχεία, η αρχή της αποφάσεως αποφαίνεται επί της αιτήσεως το συντομότερο δυνατό και γνωστοποιεί την απόφασή της εγγράφως στον αιτούντα.»

20 Με τη διάταξη περί παραπομπής, το Tribunal Tributário de Segunda Instância παρατηρεί εκ προοιμίου ότι οφείλει να επιλύσει προκαταρκτικό ζήτημα σχετικό με την αρμοδιότητά του. Πράγματι, στο πορτογαλικό δίκαιο γίνεται διάκριση μεταξύ των διοικητικών δασμολογικών διαφορών, οι οποίες συνίστανται στις προσφυγές κατά των διοικητικών πράξεων που αφορούν δασμολογικά ζητήματα και οι οποίες εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Tribunal Tributário de Segunda Instância, και των φορολογικών δασμολογικών διαφορών, οι οποίες συνίστανται στις προσφυγές κατά των πράξεων εκκαθαρίσεως δασμολογικών εσόδων και οι οποίες ανήκουν στην αρμοδιότητα του Tribunais Fiscais Aduaneiros. Σ' αυτό το πλαίσιο, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ειδικότερα αν η προσβαλλόμενη πράξη, η οποία, κατ' εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 1574/80, απορρίπτει την αίτηση περί διαγραφής δασμολογικής οφειλής, εκδόθηκε κατ' εφαρμογή κανόνων του ουσιαστικού φορολογικού δικαίου ή διαδικαστικών κανόνων του φορολογικού δικαίου ή κανόνων του διοικητικού δικαίου. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται επίσης αν η απόφαση αυτή εκδόθηκε από την τελωνειακή αρχή στο πλαίσιο της ασκήσεως της φορολογικής λειτουργίας της ή της διοικητικής λειτουργίας της.

21 Το αιτούν δικαστήριο ερωτά, ακολούθως, αν, για να πρόκειται περί αιτήσεως «διαγραφής χρέους» εισαγωγικών δασμών, αρκεί, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 1430/79, να μην «κατεβλήθησαν ακόμη» οι εκκαθαρισθέντες δασμοί ή αν πρέπει επιπλέον η μη πληρωμή να οφείλεται στη χορήγηση αναστολής πληρωμής.

22 Το αιτούν δικαστήριο ερωτά επίσης αν η αρχή του εξεταστικού συστήματος, η οποία, στο πορτογαλικό δίκαιο, διέπει τη διοικητική διαδικασία εξετάσεως

αιτήσεων θεραπείας, έχει εφαρμογή προκειμένου περί διαγραφής χρέους εισαγωγικών δασμών. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, η προσφεύγουσα της κύριας δίκης όφειλε απλώς να εκθέσει με ακρίβεια τα πραγματικά περιστατικά που αιτιολογούν τη χορήγηση της διαγραφής χρέους, ενώ η εθνική αρχή έπρεπε να εκτιμήσει τα περιστατικά αυτά υπό το ορθότερο από απόψεως δασμολογικού δικαίου πρίσμα, να θεωρήσει δηλαδή, εν προκειμένω, ότι πρόκειται για αίτηση δυνάμει του άρθρου 13 του κανονισμού 1430/79.

23 Τέλος, το εθνικό δικαστήριο αμφιβάλλει για το κύρος του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 3799/86, καθόσον περιορίζει τις περιπτώσεις στις οποίες μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 1430/79, να χορηγηθεί η διαγραφή χρέους, πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για την προστασία άλλων δικαιωμάτων ή συμφερόντων προστατευομένων από το κοινοτικό δίκαιο.

24 Εν όψει των αμφιβολιών αυτών, το Tribunal Tributário de Segunda Instância αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία έως ότου το Δικαστήριο εκδώσει προδικαστική απόφαση επί των ακόλουθων ερωτημάτων:

«α) Λαμβάνοντας υπόψη τις σκέψεις που αναπτύχθηκαν στο κεφάλαιο ΙΙ της παρούσας αιτήσεως εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως, το σύστημα της διενέργειας εκ των υστέρων εισπράξεως, το οποίο προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΟΚ) 1697/79 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1979, και το σύστημα της διαγραφής της οφειλής εκκαθαρισθέντων αλλά μη πληρωθέντων δασμών, όπως αυτό προκύπτει από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1430/79 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουλίου 1979, ερωτάται αν η απόφαση της εθνικής τελωνειακής αρχής, η οποία εκδίδεται κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1574/80 της Επιτροπής, της 20ής Ιουνίου 1980, και απορρίπτει αίτηση περί διαγραφής οφειλομένων δασμών, εκδίδεται κατ' εφαρμογήν κανόνων του ουσιαστικού φορολογικού δικαίου ή κανόνων του κοινοτικού διοικητικού δικαίου ή εκδίδεται στο πλαίσιο της ασκήσεως της φορολογικής λειτουργίας της τελωνειακής υπηρεσίας ή στο πλαίσιο της ασκήσεως της κατά κυριολεξίαν διοικητικής λειτουργίας. Ποια είναι η νομική φύση αυτής της αποφάσεως;

β) Όταν το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79 αναφέρεται στους δασμούς που δεν κατεβλήθησαν ακόμη, πρέπει να ερμηνευθεί συσταλτικά με την έννοια των δασμών των οποίων έχει ανασταλεί η πληρωμή;

γ) Δεδομένου ότι η ενδιαφερομένη επικαλέστηκε γεγονότα δυνάμενα να υπαχθούν νομικά σε κάποια από τις μορφές των ειδικών περιπτώσεων, οι οποίες προκύπτουν από περιστάσεις που δεν ενέχουν δόλο ούτε πρόδηλη αμέλεια εκ μέρους της ενδιαφερομένης [άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3069/86 του Συμβουλίου], υπεχρεούτο η εθνική τελωνειακή αρχή, δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 3799/86 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 1986, να εκτιμήσει την αίτηση περί διαγραφής των οφειλομένων εισαγωγικών δασμών υπό το πρίσμα της γενικής αρχής της επιεικείας, η οποία απορρέει από το προαναφερθέν άρθρο 13, παράγραφος 1;

δ) Είναι το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού (ΕΟΚ) 3799/86, της 12ης Δεκεμβρίου 1986, ανίσχυρο, διότι περιόρισε τις ειδικές περιπτώσεις διαγραφής χρέους πέραν του αναγκαίου μέτρου, για να διαφυλάξει άλλα κοινοτικά συμφέροντα, προσκρούοντας, κατά συνέπεια, στο άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79;»

Επί του παραδεκτού των προδικαστικών ερωτημάτων

25 Κατά την Πορτογαλική Κυβέρνηση, τα προδικαστικά ερωτήματα είναι απαράδεκτα. Κατ' αυτήν, το Tribunal Tributário de Segunda Instância, καθόσον έκρινε ότι η προσβαλλόμενη απόφαση συνιστά απόρριψη αιτήματος διαγραφής χρέους εισαγωγικών δασμών, ερμήνευσε εσφαλμένα το κείμενο της αιτήσεως της SEIM καθώς και εκείνο της προσβαλλομένης αποφάσεως. Το δικαστήριο υπέπεσε έτσι σε σύγχυση σχετικά με τις έννοιες της μη εισπράξεως εκ των υστέρων εισαγωγικών δασμών και της διαγραφής χρέους εισαγωγικών δασμών, οι οποίες διαφέρουν και υπόκεινται σε διαφορετικά καθεστώτα.

26 Συγκεκριμένα, κατά την Πορτογαλική Κυβέρνηση, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι στην πραγματικότητα απόφαση απορρίπτουσα αίτηση περί μη εισπράξεως εκ των υστέρων των επίμαχων εισαγωγικών δασμών και όχι αίτηση διαγραφής χρέους των δασμών αυτών. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η απόφαση αυτή στηρίχθηκε αποκλειστικά στην αντίστοιχη νομική βάση, δηλαδή στον προαναφερθέντα κανονισμό 1697/79. Εξ αιτίας αυτού του εσφαλμένου νομικού χαρακτηρισμού, τα προδικαστικά ερωτήματα δεν σχετίζονται άμεσα με τη διαφορά την οποία καλείται να επιλύσει το εν λόγω δικαστήριο.

27 Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

28 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, το άρθρο 177 της Συνθήκης, το οποίο στηρίζεται στον σαφή διαχωρισμό των λειτουργιών μεταξύ των εθνικών δικαιοδοτικών οργάνων και του Δικαστηρίου, δεν επιτρέπει στο Δικαστήριο να ελέγξει το σκέπτικό της διατάξεως περί παραπομπής. Κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατή η απόρριψη αιτήσεως που υπέβαλε ένα εθνικό δικαστήριο, παρά μόνον αν προκύπτει προδήλως ότι η ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου ή η εξέταση του κύρους κοινοτικού κανόνα που ζήτησε το εν λόγω δικαστήριο δεν έχουν καμία σχέση με τη γνησιότητα ή το αντικείμενο της κύριας δίκης (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 16ης Ιουνίου 1981 στην υπόθεση 126/80, Salonia, Συλλογή 1981, σ. 1563, σκέψη 6).

29 Από τη διάταξη περί παραπομπής όμως προκύπτει ότι, μολονότι, τυπικά, η SEIM δεν ζήτησε τη διαγραφή του χρέους των επίμαχων δασμών, αυτή είναι η έννοια υπό την οποία η γενική διεύθυνση τελωνείων ερμήνευσε την αίτηση περί διαβιβάσεως της υποθέσεως της εκ των υστέρων εισπράξεως στην Επιτροπή, προκειμένου αυτή να εκδώσει απόφαση περί μη εισπράξεως, και βάσει αυτού του χαρακτηρισμού εξέδωσε η εν λόγω αρχή απόφαση δυσμενή για την SEIM. Εντεύθεν το αιτούν δικαστήριο καταλήγει ότι η προσφυγή της SEIM πρέπει να θεωρηθεί ως αίτηση διαγραφής του χρέους των εισαγωγικών δασμών.

30 Υπό αυτές τις συνθήκες, η επίκληση της κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με τη διαγραφή χρέους εισαγωγικών δασμών δεν φαίνεται ως προδήλως εσφαλμένη. Το Δικαστήριο έχει, επομένως, αρμοδιότητα να εξετάσει τα ερωτήματα που του υποβλήθηκαν.

Επί της ουσίας

Επί του πρώτου ερωτήματος

31 Τόσο η Πορτογαλική Κυβέρνηση όσο και η Επιτροπή φρονούν ότι το πρόβλημα του χαρακτηρισμού που θέτει το ερώτημα αυτό αφορά μόνον το εσωτερικό δίκαιο και εκφεύγει, επομένως, της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου από το οποίο ζητείται η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως.

32 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 9ης Ιουλίου 1985 στην υπόθεση 179/84, Bozetti, Συλλογή 1985, σ. 2301, σκέψη 17), εναπόκειται στην έννομη τάξη κάθε κράτους μέλους να προσδιορίσει το δικαστήριο που είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί διαφορών στο πλαίσιο των οποίων διακυβεύονται ατομικά δικαιώματα απορρέοντα από την κοινοτική έννομη τάξη, υπό την προϋπόθεση, πάντως, ότι τα κράτη μέλη έχουν σε κάθε περίπτωση την ευθύνη της διασφαλίσεως αποτελεσματικής προστασίας των δικαιωμάτων αυτών. Με την επιφύλαξη αυτή, το Δικαστήριο δεν έχει αρμοδιότητα να επεμβαίνει για να επιλύει ζητήματα αρμοδιότητας που μπορούν να ανακύψουν στην οργάνωση των εθνικών δικαστηρίων από τον νομικό χαρακτηρισμό ορισμένων εννόμων καταστάσεων που στηρίζονται στο κοινοτικό δίκαιο.

33 Ωστόσο, σύμφωνα με τη σκέψη 18 της αποφάσεως αυτής, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να υποδεικνύει στον εθνικό δικαστή τα στοιχεία του κοινοτικού δικαίου που είναι δυνατό να βοηθήσουν στην επίλυση του ζητήματος της αρμοδιότητας που αντιμετωπίζει.

34 Πρέπει συναφώς να τονιστεί ότι, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού (ΕΟΚ) 2144/87 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 1987, σχετικά με την τελωνειακή οφειλή (ΕΕ L 201, σ. 15), που έχει εφαρμογή στη διαφορά της κύριας δίκης, η «τελωνειακή οφειλή» αποσβέννυται, μεταξύ άλλων, «με την καταβολή του ποσού των εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που αναφέρονται στο εν λόγω εμπόρευμα ή, ενδεχομένως, με τη διαγραφή του ποσού αυτού κατ' εφαρμογή των ισχυουσών κοινοτικών διατάξεων». Επομένως, η απόφαση επί αιτήσεως διαγραφής χρέους αφορά άμεσα την υποχρέωση

ενός φυσικού ή νομικού προσώπου να καταβάλει το ποσό των εισαγωγικών δασμών που επιβάλλονται, δυνάμει των ισχυουσών διατάξεων, στα εμπορεύματα που υπόκεινται στους δασμούς αυτούς.

35 Επομένως, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι απόφαση της εθνικής τελωνειακής αρχής, η οποία ελήφθη κατ' εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 1574/80, αφορά άμεσα την υποχρέωση ενός φυσικού ή νομικού προσώπου να καταβάλει το ποσό των εισαγωγικών δασμών που επιβάλλονται, δυνάμει των ισχυουσών διατάξεων, στα εμπορεύματα που υπόκεινται στους δασμούς αυτούς. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να συναγάγει τις συνέπειες από τη διαπίστωση αυτή, προκειμένου να καθορίσει την αρμοδιότητά του επί του θέματος.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

36 Όπως προκύπτει από τη διατύπωση του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 1430/79, η «διαγραφή χρέους» συνίσταται στη «μη είσπραξη του συνόλου ή μέρους των εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που βεβαιώθηκαν μεν από την επιφορτισμένη με την είσπραξή τους αρχή, πλην όμως δεν κατεβλήθησαν ακόμη». Από τη διάταξη αυτή ουδόλως συνάγεται ότι το ευεργέτημα της διαγραφής χρέους εξαρτάται από την πρόσθετη προϋπόθεση να έχει τύχει προηγουμένως ο ενδιαφερόμενος αναστολής πληρωμής όσον αφορά τους εν λόγω δασμούς.

37 Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από το άρθρο 13, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 1430/79, το οποίο, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 3069/86, που έχει εφαρμογή εν προκειμένω, προβλέπει ως μοναδική προϋπόθεση για τη χορήγηση του ευεργετήματος της επιστροφής ή της διαγραφής για τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 1 της διατάξεως αυτής την υποβολή της σχετικής αιτήσεως στο συγκεκριμένο τελωνείο «πριν από τη λήξη προθεσμίας δώδεκα μηνών η οποία αρχίζει να τρέχει από την ημερομηνία βεβαίωσης των εν λόγω δασμών από την αρμόδια αρχή για την είσπραξή τους».

38 Στο επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να αντιταχθεί ότι στη δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1430/79 γίνεται αναφορά στην κατάσταση που ρυθμίζεται με το άρθρο 2 του κανονισμού αυτού, κατά την οποία το ποσό των εισαγωγικών δασμών το οποίο καταβλήθηκε ή του οποίου «η πληρωμή ανεβλήθη» είναι ανώτερο από εκείνο που νομίμως οφείλεται. Εξάλλου, όπως ορθώς παρατήρησε η Επιτροπή, η έκφραση αυτή αναφέρεται αποκλειστικά σε μια κατάσταση που προβλέπεται από την οδηγία 78/453/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 1978, περί της εναρμονίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των σχετικών με την αναστολή εισπράξεως των εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/006, σ. 159), η οποία δεν εμποδίζει τη θέσπιση από τον κοινοτικό νομοθέτη ενός αυτοτελούς καθεστώτος σχετικά με τη διαγραφή χρέους και την επιστροφή ως αχρεωστήτως εισπραχθέντων εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών.

39 Επομένως, στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η έννοια των «δασμών που δεν κατεβλήθησαν ακόμη» του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 1430/79 δεν αφορά αποκλειστικά δασμούς των οποίων έχει ανασταλεί η πληρωμή.

Επί του τετάρτου ερωτήματος

40 Με το ερώτημα αυτό, το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 3799/86 είναι έγκυρο, δεδομένου ότι περιορίζει πέραν του αναγκαίου μέτρου τη γενική ρήτρα επιείκειας του άρθρου 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 1430/79, όπως έχει τροποποιηθεί.

41 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 1430/79 συνιστά γενική ρήτρα επιείκειας, προοριζόμενη να καλύψει τις καταστάσεις που είναι διαφορετικές από εκείνες οι οποίες διαπιστώνονταν συνήθως στην πράξη και μπορούσαν, κατά τον χρόνο εκδόσεως του κανονισμού, να αποτελέσουν αντικείμενο ειδικής ρυθμίσεως (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 12ης Μαρτίου 1987 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 244/85 και 245/85, Cerealmangimi και Italgrani κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 1303, σκέψη 10).

42 Η παράγραφος αυτή εξουσιοδοτεί, με το δεύτερο εδάφιό της, την Επιτροπή να καθορίζει τις καταστάσεις και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι δυνατή η επιστροφή ή η διαγραφή χρέους εισαγωγικών δασμών, οι οποίες διαφέρουν από εκείνες που αναφέρονται στα μέρη Α έως Δ και οι οποίες προκύπτουν από περιστάσεις κατά τις οποίες δεν υπήρξε ούτε δόλος ούτε προφανής αμέλεια των ενδιαφερομένων.

43 Γι' αυτόν τον λόγο το άρθρο 4 του κανονισμού 3799/86 καθορίζει, στην παράγραφο 1, ορισμένες ιδιαίτερες καταστάσεις που προκύπτουν από περιστάσεις κατά τις οποίες δεν υπήρξε ούτε δόλος ούτε προφανής αμέλεια του ενδιαφερομένου και οι οποίες επιτρέπουν την ικανοποίηση των αιτημάτων επιστροφής ή διαγραφής και, στην παράγραφο 2, ορισμένες καταστάσεις οι οποίες δεν συνιστούν, αυτές καθαυτές, επαρκή λόγο για να επιτρέψουν στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να εγκρίνουν τη διαγραφή ή την επιστροφή.

44 Όσον αφορά ειδικότερα την κατάσταση για την οποία κάνει λόγο το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο γ', πρέπει να υπομνηστεί ότι, με την απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 1984 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 98/83 και 230/83, Van Gend & Loos (Συλλογή 1984, σ. 3763, σκέψη 13), το Δικαστήριο δέχθηκε ότι οι εκ των υστέρων έλεγχοι θα στερούνταν κατά πολύ της αποτελεσματικότητάς τους αν η χρησιμοποίηση ψευδών πιστοποιητικών μπορούσε από μόνη της να δικαιολογήσει την έγκριση της διαγραφής.

45 Όπως ορθώς τόνισε η Επιτροπή, η αντίθετη λύση θα μπορούσε να ανακόψει τον ζήλο των επιχειρηματιών και να υποχρεώσει το δημόσιο ταμείο να αναλάβει έναν κίνδυνο τον οποίο φέρουν ιδίως οι επιχειρηματίες.

46 Ωστόσο, οσάκις αίτηση, στηριζόμενη στο ότι ο ενδιαφερόμενος αγνοούσε ότι τα προσκομισθέντα έγγραφα ήταν ψευδή, πλαστά, ή ανίσχυρα, συνοδεύεται από στοιχεία δυνάμενα να αποτελέσουν ιδιαίτερη κατάσταση που προκύπτει από περιστάσεις μη ενέχουσες ούτε δόλο ούτε προφανή αμέλεια εκ μέρους του, η αίτηση αυτή διαβιβάζεται, σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού 3799/86, στην Επιτροπή για τη λήψη αποφάσεως.

47 Υπ' αυτές τις συνθήκες, το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 3799/86 δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι περιορίζει πέραν του αναγκαίου μέτρου τη γενική ρήτρα επιείκειας του άρθρου 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 1430/79.

48 Επομένως, πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι από την εξέταση του ερωτήματος δεν προέκυψε κανένα στοιχείο ικανό να θέσει υπό αμφισβήτηση το κύρος του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 3799/86.

Επί του τρίτου ερωτήματος

49 Με το τρίτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν, εφόσον με αίτηση που σκοπεί στην πραγματικότητα τη διαγραφή χρέους εισαγωγικών δασμών ο ενδιαφερόμενος επικαλείται πραγματικά περιστατικά δυνάμενα να αποτελέσουν ιδιαίτερη κατάσταση υπό την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 1430/79, χωρίς ωστόσο να αναφέρει ρητά τη διάταξη αυτή, η παράλειψη αυτή εμποδίζει την εθνική τελωνειακή αρχή να εκτιμήσει την αίτηση υπό το πρίσμα της εν λόγω διατάξεως.

50 Η Πορτογαλική Κυβέρνηση υποστηρίζει συναφώς ότι η εφαρμογή του άρθρου 13 εξαρτάται, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, όπως τροποποιήθηκε με τον προαναφερθέντα κανονισμό 3069/86, από το αίτημα που έχει διατυπώσει και από τα αποδεικτικά στοιχεία που έχει προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος. Επομένως, δεν επιτρέπεται στην τελωνειακή αρχή να προβαίνει σε επαναχαρακτηρισμό της αιτήσεως.

51 Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

52 Ειδικότερα, μολονότι η έγκριση της διαγραφής χρέους, δυνάμει του άρθρου 13, προϋποθέτει την υποβολή αιτήσεως από τον ενδιαφερόμενο στην αρμόδια αρχή και μολονότι ο κανονισμός 1430/79 προβλέπει ότι οι αρμόδιες αρχές δεν μπορούν να χορηγούν αυτοδικαίως τη διαγραφή παρά μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 2, οι διατάξεις αυτές δεν εμποδίζουν τις εν λόγω αρχές να βεβαιώνονται, σε κάθε περίπτωση, αν οι προβαλλόμενες περιστάσεις αντιστοιχούν σε κάποια από τις περιπτώσεις που αναφέρει η επίμαχη ρύθμιση.

53 Είναι αληθές ότι τα άρθρα 5, παράγραφος 1, και 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 3799/86, που αφορούν τις αρμοδιότητες των εθνικών αρχών και της Επιτροπής για την εκτίμηση των αιτήσεων διαγραφής ή επιστροφής, αναφέρονται, αντιστοίχως, στην «αίτηση που αναφέρεται στο άρθρο 13, παράγραφος 2 του (...) κανονισμού» και στην «αίτηση επιστροφής ή διαγραφής δυνάμει [του ιδίου άρθρου] (...)». Ωστόσο, οι διατάξεις αυτές δεν μπορούν να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι απαγορεύουν στις εθνικές αρχές να εξετάζουν μήπως οι πραγματικοί λόγοι που εκτίθενται σε οποιαδήποτε αίτηση διαγραφής αντιστοιχούν σε μια κατάσταση εμπίπτουσα στο άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού και να εγκρίνουν, οσάκις συντρέχει περίπτωση, τη διαγραφή του χρέους των επίμαχων εισαγωγικών δασμών.

54 Επομένως, στο τρίτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, εφόσον με αίτηση που σκοπεί στην πραγματικότητα στη διαγραφή χρέους εισαγωγικών δασμών ο ενδιαφερόμενος επικαλείται πραγματικά περιστατικά δυνάμενα να αποτελέσουν ιδιαίτερη κατάσταση, υπό την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 1430/79, χωρίς ωστόσο να αναφέρει ρητά τη διάταξη αυτή, η παράλειψη αυτή δεν εμποδίζει την εθνική τελωνειακή αρχή να εκτιμήσει την αίτηση υπό το πρίσμα της εν λόγω διατάξεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

55 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Πορτογαλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα)

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με διάταξη της 19ης Ιανουαρίου το Tribunal Tributário de Segunda Instância, αποφαίνεται:

1) Η απόφαση της εθνικής τελωνειακής αρχής, η οποία ελήφθη κατ' εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1574/80 της Επιτροπής, της 20ής Ιουνίου 1980, περί του καθορισμού των διατάξεων εφαρμογής των άρθρων 16 και 17 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79 του Συμβουλίου, αφορά άμεσα την υποχρέωση ενός φυσικού ή νομικού προσώπου να καταβάλει το ποσό των εισαγωγικών δασμών που επιβάλλονται, δυνάμει των ισχυουσών διατάξεων, στα εμπορεύματα που υπόκεινται στους δασμούς αυτούς. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να συναγάγει τις συνέπειες από τη διαπίστωση αυτή, προκειμένου να καθορίσει την αρμοδιότητά του επί του θέματος.

2) Η έννοια των «δασμών που δεν κατεβλήθησαν ακόμη» του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουλίου 1979, περί της επιστροφής ως αχρεωστήτως εισπραχθέντων ή της διαγραφής χρέους εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών, δεν αφορά αποκλειστικά τους δασμούς των οποίων έχει ανασταλεί η πληρωμή.

3) Από την εξέταση του τετάρτου ερωτήματος δεν προέκυψε κανένα στοιχείο ικανό να θέσει υπό αμφισβήτηση το κύρος του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού (ΕΟΚ) 3799/86 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 1986, που καθορίζει τις διατάξεις εφαρμογής των άρθρων 4α, 6α, 11α και 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79 του Συμβουλίου.

4) Εφόσον με αίτηση που σκοπεί στην πραγματικότητα στη διαγραφή χρέους εισαγωγικών δασμών ο ενδιαφερόμενος επικαλείται πραγματικά περιστατικά δυνάμενα να αποτελέσουν ιδιαίτερη κατάσταση, υπό την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, του προαναφερθέντος κανονισμού 1430/79, χωρίς ωστόσο να αναφέρει ρητά τη διάταξη αυτή, η παράλειψη αυτή δεν εμποδίζει την εθνική τελωνειακή αρχή να εκτιμήσει την αίτηση υπό το πρίσμα της εν λόγω διατάξεως.

Puissochet Moitinho de Almeida Gulmann

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 18 Ιανουαρίου 1996.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του τρίτου τμήματος

J.-P. Puissochet